

**กฎหมาย และข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณ
แห่งวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน**

**นายทวิศักดิ์ ทองอ่อน
นิติกรชำนาญการ
2565**

กฎหมาย

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556

ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชนว่าด้วยจรรยาบรรณ
แห่งวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556

เหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

➡ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
การปฏิบัติงานบุคคลด้านการสาธารณสุข
ให้มีมาตรฐานเดียวกัน

➡ ให้จัดตั้งสภาการสาธารณสุขชุมชนขึ้น
เพื่อส่งเสริม กำหนด และควบคุมมาตรฐาน
การประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ
การสาธารณสุขชุมชน

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๓๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน
พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 (ต่อ)

วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน คือ

★ วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับ

- การส่งเสริมสุขภาพ
- การป้องกันโรค
- การควบคุมโรค
- การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น
- การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย
- การฟื้นฟูสุขภาพ
- การอาชีวอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 (ต่อ)

การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

คือ การกระทำการสาธารณสุขต่อบุคคล
ครอบครัว ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

คือ บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน
จากสภาการสาธารณสุขชุมชน

การประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ

ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

ต้องประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ คือ

จรรยาบรรณ คือ ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง รวมถึงสถานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

- (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)

วิชาชีพ คือ วิชาชีพที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

- (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)

สรุป

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
คือ มาตรฐานความประพฤติ

ที่ผู้ประกอบ
วิชาชีพจะต้อง
ประพฤติปฏิบัติ
อย่างถูกต้อง

เพื่อรักษา หรือผดุง
เกียรติคุณ ชื่อเสียง
และสถานะของวิชาชีพ

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

➡ **ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชนว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2565**

➡ กรอบในการประพฤติปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

- หลักทั่วไป
- การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน
- การปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- การปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ
- การปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน
- การปฏิบัติเกี่ยวกับสถานพยาบาล
- การศึกษา วิจัย และการทดลองในมนุษย์
- การศึกษา วิจัย เกี่ยวกับข้อมูลหรือเอกสาร
- การศึกษา วิจัย เกี่ยวกับการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- การโฆษณา

หลักทั่วไป

ต้องดำรงตนให้สมควร
ในสังคมโดยธรรม
เคารพต่อกฎหมาย
ของบ้านเมือง

ต้องประกอบวิชาชีพด้วย
เจตนาดี โดยไม่คำนึงถึง
ฐานะ เพศ อายุ เชื้อชาติ
ศาสนา ลัทธิ สังคม
การเมือง

ต้องไม่ประพฤติ
หรือกระทำการใด ๆ
ให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์
แห่งวิชาชีพ

การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

- (1) ต้องรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพ
- (2) ไม่จงใจหรือชักชวนให้ผู้ใดมารับบริการเพื่อผลประโยชน์ของตน
- (3) ปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ โดยสุภาพ ปราศจากการบังคับขู่เข็ญ
- (4) ไม่หลอกลวงผู้ป่วยหรือผู้รับบริการให้เข้าใจผิดในการประกอบวิชาชีพ เพื่อผลประโยชน์ของตน
- (5) ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและความสิ้นเปลืองที่เกินความจำเป็นของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ
- (6) ไม่รับรองหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพอันเป็นเท็จ
- (7) ไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ เว้นแต่ได้รับความยินยอมของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือตามหน้าที่
- (8) ไม่ปฏิเสธการช่วยเหลือผู้ที่เจ็บป่วยเมื่อได้รับคำร้องขอและตนอยู่ในฐานะที่จะช่วยได้
- (9) ไม่ประกอบวิชาชีพในที่หรือทางสาธารณะ เว้นแต่เหตุฉุกเฉินหรือเป็นการปฐมพยาบาล หรือการปฏิบัติตามหน้าที่
- (10) ต้องไม่ใช้หรือสนับสนุนให้มีการประกอบวิชาชีพโดยผิดกฎหมาย

การปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. ไม่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการอนุญาตด้าน
อนามัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นเท็จ

2. ต้องประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขไม่ให้เกิดโรค
และภัยสุขภาพ

3. ต้องติดตามและประเมินปัจจัยเสี่ยงด้าน
อนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
และกำหนดแนวทางฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเพื่อลด
ความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชน

4. ต้องตรวจสอบ เสนอแนะ และให้ความเห็นเพื่อแก้ไข
ปัญหาหรือระงับเหตุเร่งด่วนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ กับการดำรงชีวิต
ของประชาชนอย่างร้ายแรง

5. ต้องประกอบวิชาชีพโดยให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยด้าน
สุขอนามัยและสวัสดิภาพของสาธารณชน ตลอดจนทรัพย์สิน
และสิ่งแวดล้อมอันเป็นสาธารณะ

การปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

1. ยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน
2. ไม่เอาผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นมาเป็นของตน
3. ไม่ให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมวิชาชีพด้วยกัน
4. ไม่ชักจูงผู้ป่วยหรือผู้รับบริการของผู้อื่นมาเป็นของตน

การปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน

1. ยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน
2. ไม่ให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมงาน

การปฏิบัติเกี่ยวกับสถานพยาบาล

ต้องปฏิบัติตนเกี่ยวกับสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

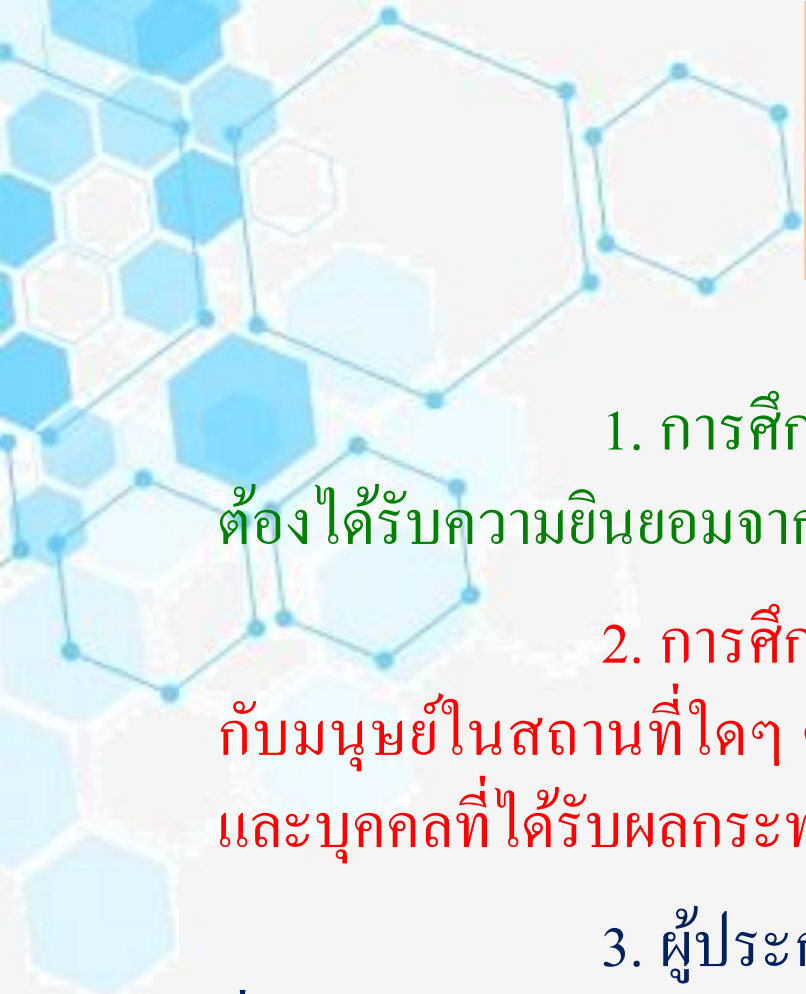
การศึกษาวิจัยและการทดลองในมนุษย์

- ✦ 1. การทำวิจัยหรือการทดลองในมนุษย์ ต้องได้รับความเห็นชอบ อนุมัติ หรือรับรองจากคณะกรรมการด้านจริยธรรมการวิจัยแล้วเท่านั้น
- ✦ 2. ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ถูกทดลองเป็นลายลักษณ์อักษรและพร้อมที่จะป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทดลองนั้น
- ✦ 3. ต้องปฏิบัติต่อผู้ถูกทดลองเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ
- ✦ 4. ต้องรับผิดชอบต่ออันตรายหรือผลเสียที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกทดลองอันมิใช่ความผิดของผู้ถูกทดลอง
- ✦ 5. ให้ผู้ถูกทดลองบอกเลิกหรือถอนตัวจากการทดลองเมื่อใดก็ได้
- ✦ 6. ต้องปฏิบัติตามแนวทางจริยธรรมของการศึกษาวิจัยและการทดลองในมนุษย์และจรรยาบรรณของนักวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลหรือเอกสาร

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลหรือเอกสาร ต้องได้รับความยินยอม
จากเจ้าของข้อมูลหรือเจ้าของเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องรักษาความลับ
ของข้อมูลดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่ใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบสถานที่เป็นลายลักษณ์อักษร
 2. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ในสถานที่ใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบสถานที่นั้น และบุคคลที่ได้รับผลกระทบเป็นลายลักษณ์อักษร
 3. ผู้ประกอบวิชาชีพที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการศึกษาวิจัยนั้น
-

การโฆษณา

1. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่โฆษณา ใช้ จ้าง หรือ ยินยอมให้ผู้อื่น โฆษณาการประกอบวิชาชีพ ความรู้ และความชำนาญในการประกอบวิชาชีพของตน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การแสดงผลงานในวารสารทางวิชาการ หรือในการประชุมวิชาการ
- (2) การแสดงผลงานในหน้าที่หรือเพื่อให้ความรู้ต่อสาธารณะ
- (3) การแสดงผลงานหรือความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการสาธารณสุขเพื่อการศึกษาของมวลชน
- (4) การประกาศเกียรติคุณ โดยสถาบัน สมาคม หรือมูลนิธิ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถแสดงข้อความเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพของตน ณ สถานที่ทำการประกอบวิชาชีพได้ เฉพาะข้อความดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ ฐานันดรศักดิ์
- (2) ชื่อปริญญาซึ่งตนได้รับ
- (3) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนของตน
- (4) ชื่อหน่วยบริการหรือสถานพยาบาล ที่อยู่หรือที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์หรือสื่ออื่น ๆ
- (5) เวลาทำการ

การโฆษณา (ต่อ)

3. การให้ข้อมูลทางวิชาการหรือตอบปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพ
ทางสื่อมวลชน ให้แสดงตนว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
และแจ้งสถานที่ทำการประกอบวิชาชีพได้

เครื่องมือควบคุม กำกับ การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ
ที่สภาการสาธารณสุขชุมชนกำหนด

สภาการสาธารณสุขชุมชน

กระบวนการดำเนินการด้านจรรยาบรรณ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

> การกล่าวหา → ให้ทำเป็นหนังสือหรือแจ้งเรื่อง → ต่อสภาการสาธารณสุขชุมชน

> บุคคลที่มีสิทธิกล่าวหา

- บุคคลซึ่งได้รับความเสียหาย
- บุคคลอื่น
- กรรมการ

> วิธีการยื่น หรือแจ้งเรื่อง

- ด้วยตนเอง
- ส่งทางไปรษณีย์

> ระยะเวลา

- ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้เรื่องการประพฤติผิดและรู้ตัวผู้กระทำผิด
- ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่มีการประพฤติผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ

ขั้นตอนการพิจารณาด้านจรรยาบรรณของสภาการสาธารณสุขชุมชน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ เพื่อสืบสวนหาข้อเท็จจริงแล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็น
เสนอคณะกรรมการสภาการสาธารณสุขชุมชน
2. เมื่อได้รับรายงานและความเห็นของคณะกรรมการจรรยาบรรณแล้วให้คณะกรรมการ
สภาการสาธารณสุขชุมชนพิจารณาแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
 - ▲ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาใหม่
 - ▲ ส่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการต่อไปในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหา นั้นมีมูล
 - ▲ ให้ยกข้อกล่าวหาในกรณี que เห็นว่า ข้อกล่าวหา นั้นไม่มีมูล
3. ให้คณะกรรมการสภาการสาธารณสุขชุมชนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำหน้าที่
สอบสวน สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อ
คณะกรรมการสภาการสาธารณสุขชุมชนเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

"สวัสดี"

